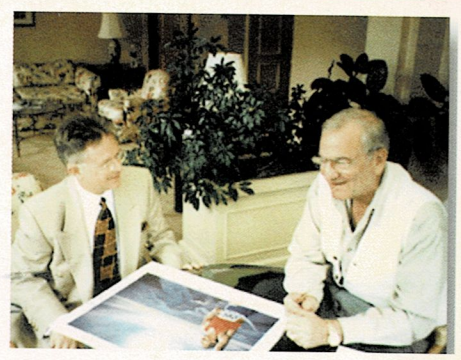

הווארד יוז

הווארד יוז נולד ב-1905 כשכפית של כסף בפיו. הוא נעשה מיליונר בגיל 18, כאשר הוריש לו אביו את כל הונו. יוז הצעיר רכש מניות שליטה בחברת סרטים כדי להיות מפיק ולבלות עם שחקניות הקולנוע הגדולות, ומיד הגשים את שאיפותיו בהצלחה כה רבה, עד שדבק בו הכינוי "הנואף הגדול ביותר בעולם". הוא היה טייס מעולה, ובתחילת שנות ה-30 ייסד חברת תעופה משלו. במלחמת העולם השנייה היה לספק העיקרי של מערכות נשק אלקטרוניות לחיל האוויר ולצי האמריקני. בגלל מחלת מין, שלקה בה בצעירותו, התדרדר מצבו הנפשי לכדי פרוניה, שבעטייה הקים סביבו מערכת ביטחון ושמירה של 288 סוכנים חשאיים ושומרי ראש ו-50 נהגים. בשנותיו האחרונות עד מותו ב-1976 גזר על עצמו פרישות מוחלטת.

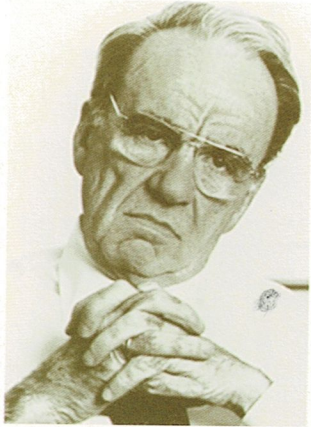

לי איאקוקה

איש העסקים המצליח באמריקה, לי איאקוקה, הוא ההוכחה שעסק טוב צריך מנהל טוב. בגיל 22 הצטרף לחברת המכוניות **פورد** כמהנדס, וכעבור פחות מ-20 שנה נעשה נשיא החברה, כשהוא מעורב בייצור המכונית המצליחה **מוסטנג**. בעקבות חילוקי דעות עם הנרי פורד השלישי עבר לחברת **קרייזלר**, שהיתה על סף פשיטת רגל, והיה לנשיאה, למנהלה הכללי וליושב-ראש שלה. באמצעות פיטורים, קיצוצים, עבודת מכירות קשה, פרסום והלוואה ממשלתית הציל את החברה והעלה אותה לפסים רווחיים. האוטוביוגרפיה שלו פורסמה ב-1984 והיתה לרב-מכר עולמי.

רופרט מרדוק

איל התקשורת רופרט מרדוק עשה את הונו בשתי ידיו. כדי לקדם את תפוצת עיתוניו רכח תערובת של סיפורי מין, פשע, ספורט וכותרות ענק סנסציוניות. באמצעות הנוסחה הזאת, שהיתה לסמל המסחרי שלו, השתלט

בזה אחר זה על ע ש ר ו ת ע י ת ו נ י ס מ ג א ז י נ י ס ותחנות שידור באוסטרליה. תחילת הדרך היתה בעיתון אחד באדלייד ב-1954, ותוך 15 שנה היתה לו אימפריה מ ש ג ש ג ת . ה א י מ פ ר י א ה תרחבה גם לע י ת ו נ ו ת

הבריטית וב-1973 גם לאמריקנית, כשהוא שולט באמצעות החברה שלו, **חברת החדשות בע"מ**, על תחנות טלוויזיה, על אולפני קולנוע, על הוצאות לאור ועל חלקים נכבדים של סוכנויות ידיעות.

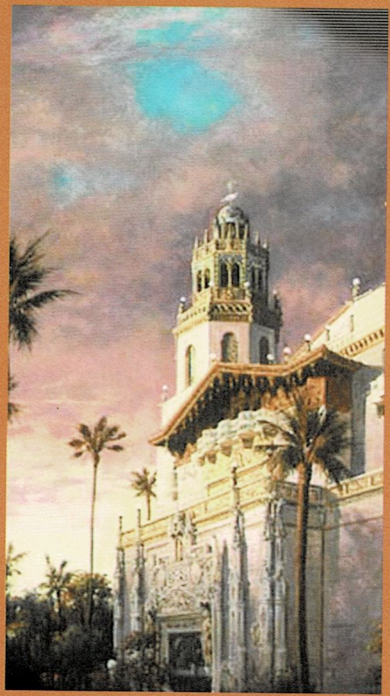
מלכת אנגליה

אליזבת השנייה מלכת אנגליה מדורגת בין עשרת העשירים בשליטי העולם. רכושה כולל ארמונות

(**באקנינגהם**, קנזינגטון, וסנט גיימס), טירות (וינדזור) ואחרות ב ש ט ח י ס הקרים ביותר באנגליה, ת כ ש י ט י ס ו ע ת י ק ו ת באוספים, ביניהם האוסף המלכותי: 9,000 ת מ ו נ ו ת ומיניאטורות, אלפי איורים

ו-10,000 ציורי מים יקרים, ספרים וריהוט. התכשיטים ויצירות האמנות שברשותה נאמדים ב-16 מיליארד דולר, אך הם נחשבים רכושו של העם הבריטי.

ויליאם ראנדולף הרסט

איל העיתונות הגדול של כל הזמנים, שחלש עד 1937 על אימפריה של 20 עיתונים, עשרות מנאזים, שמונה תחנות רדיו ושתי חברות סרטים, נודע בניסיונותיו להשתלב בפוליטיקה (הוא נכשל בהתמודדות על הנשיאות ב-1904), בחייו הפרטיים (סיפור אהבתו לשחקנית מריון דייוויס) ובעושרו הרב (טירתו המפורסמת בסן סימיון, קליפורניה, ובה חפצי אמנות ואדריכלות נדירים). כבר בסוף המאה ה-19 הבין הרסט שהסוד להצלחת עיתון טמון באלמנטים סנסציוניים ובעמדה פופוליסטית. דמותו של צ'ארלס פוסטר קיין, בסרט **האזרח קיין**, מבוססת על סיפור חייו של הרסט.

סם וולטון

כשפתח סם וולטון את החנות הראשונה של **וול-מארט** ב-1962, לא שיער שזוהי תחילתה של הצלחה אמריקנית מסחררת. הסוחר המקומי, שהפעיל מגוון חנויות בארקנסו ובמיזורי, היה משוכנע שהקונים ינהרו לחנות בזכות מבחר הסחורות, מחירי ההנחה והיחס הידידותי שיוענק ללקוחות. החברה, שהיקף מכירותיה עלה על 100 מיליארד דולר בשנה, הפכה למספר אחת בתחום המסחר הקמעוני, וסם וולטון הפך לאחד מעשירי אמריקה. הוא צבר 28 מיליארד דולר, ומאז מותו ב-1992 מחזיקים בני משפחתו בהון זה. רשת החנויות שלו היתה מהראשונות

הממוחשבות והמחברות בקשרי לוויין, כך שמעולם לא חסר שום מוצר בשום חנות יותר משעות בודדות. "כאשר התחלתי, לא היה לי שום מושג לאיזה היקף אגיע", אמר, "אבל היתה לי תחושת ביטחון שלא יהיה גבול להישגים כל עוד אעשה את עבודתי היטב ואציע יחס טוב ללקוחות."

הסכם ורסאיי

ב-28 ביוני 1919, בדיוק חמש שנים אחרי שנורתה יריית הפתיחה במלחמת העולם הראשונה עם רצח הארכידוכס פרנץ פרדיננד בסאראייבו, חתמו המדינות הלוחמות על הסכם שלום, שסיים באופן רשמי את המלחמה הגדולה, אבל זרע את הזרעים למלחמה גדולה עוד יותר. הנשיא האמריקני וודרו וילסון, ראש ממשלת צרפת ג'ורג' קלמנסו וראש ממשלת בריטניה לוי ג'ורג' אילצו את גרמניה לחתום על הסכם משפיל באולם המראות בוורסאי, שבו הושפלו הצרפתים כמעט 50 שנה קודם לכן. אלזס ולורן הוחזרו לצרפת, אחדות ממדינות הבלקן זכו לעצמאות, ונקבע "המסדרון הפולני", שאפשר לפולנים גישה לים בנמל דנציג. ב-1 בדצמבר 1925 חתמו צרפת, בלגיה וגרמניה על הסכמי לוקארנו, שנועדו להבטיח שלום ויציבות באירופה.

פירוק הנשק הגרעיני

הסכם נוסף בשורת ההסכמים בין שני הגושים שלאחר מלחמת העולם השנייה נחתם בווישינגטון בדצמבר 1987. מנהיג ברית-המועצות מיכאיל גורבאצ'וב, ונשיא ארצות-הברית, רונלד רייגן, חתמו על ההסכם הראשון להפחתת מאגרי הנשק הגרעיני. שתי המדינות התחייבו לפרוק את ראשי הנפץ הגרעיניים מטילים בעלי טווח של 480 עד 5,400 קילומטרים, והנושא של "מלחמת הכוכבים" ירד מעל סדר היום.

סוף המלחמה

ב-7 במאי 1945 נחתם בעיר ריימס שבגרמניה, במפקדתו של הגנרל אייזנהאור, הסכם להפסקת האש ולסיום המלחמה באירופה. הפילדמרשל הגרמני אלפרד יודל חתם על כניעה ללא תנאים שהיתה אמורה להיכנס לתוקפה באותו לילה, דקה אחת לאחר חצות. החתימה נעשתה בפיקוחם של קצינים רוסים, אמריקנים, בריטים וצרפתים. הגנרל אייזנהאור, שלא נכח בטקס, שאל אחר-כך את יודל אם הבין על מה חתם, ואמר לו כי הוא אישית אחראי לכל הפרה של תנאי ההסכם. הפילדמרשל הגרמני הנהן בראשו. באותו לילה חדלה האש, ותמה המלחמה שנמשכה חמש שנים, שמונה חודשים ושישה ימים.

לא עוד מלחמה

אחרי 13 ימי משא ומתן בקמפ דייויד תמו ב-19 בספטמבר 1978 שלוש שנות מלחמה בין ישראל לבין מצרים. הנשיא ג'ימי קרטר "דילג" בין מנחם בגין לאנואר סאדאת, שנפגשו לראשונה ב-19 בנובמבר 1977 בביקורו המפתיע של הנשיא המצרי בישראל. חתימת הסכם המסגרת בקמפ דייויד הביאה לחתימת הסכם השלום המלא, הראשון בין ישראל לשכנה ערבית, בווישינגטון במרס 1979. הנשיא קרטר, שחתם על ההסכם כעד, אמר שהחתימה הוכיחה כי "השלום הגיע".

הסכם אוסלו

בשעה 11:47 בבוקר ה-13 בספטמבר 1993 נחתם על המדשאה הדרומית של הבית הלבן בווישינגטון הסכם אוסלו בלחיצת יד בין ראש הממשלה, יצחק רבין, לבין ראש אש"ף, יאסר ערפאת.

שלום ישראל - ירדן

ב-26 באוקטובר 1994 נחתם בנבול הערבה הסכם השלום בין ישראל לבין ירדן בנוכחות נשיא ארצות-הברית, ביל קלינטון. כך היתה ירדן למדינה הערבית השנייה שחתמה על הסכם שלום עם ישראל.

למען עולם אחר למען עולם אחר למען עולם אחר

נגד האפרטהייד

"אני לא הייתי משיח, אלא בן אדם פשוט שהפך למנהיג רק בגלל נסיבות יוצאות דופן", כך אמר נלסון מנדלה, האסיר המפורסם בעולם, שנבחר לנשיא דרום אפריקה. המהפכה שהנהיג, גם במשך 27 שנותיו בכלא, הפכה את דרום אפריקה ממדינה גזענית למדינה דמוקרטית. ב-1944 הוא הצטרף לקונגרס הלאומי האפריקני ופעל בו שנים רבות. ב-1964 נידון למאסר עולם על פעילותו נגד האפרטהייד. אותו מאבק זיכה אותו ב-1993 בפרס נובל לשלום במשותף עם הנשיא דה-קלרק. ב-1994, והוא בן 77, נבחר לנשיא השחור הראשון של דרום אפריקה.

למען אהבה ושלום

קהל של 400 אלף איש הגיע ב-17 באוגוסט 1969 לפסטיבל הרוק בוודסטוק, מופע האמנים הגדול ביותר בכל הזמנים, כדי לשיר על אהבה ולעשות אהבה. רבים מהאמנים, חלקם זמרי מחאה ותיקים, ראו בפסטיבל הפגנה תרבותית ואמירה אישית נגד מלחמת וייטנאם. ריצ'י היואנס, מטוסו של ג'פרסון, תחיית קרידנס קלירוורטר, בניס גופלון, ג'ון באאז, ג'ימי הנדריקס ואחרים הופיעו במשך שלושת ימי הפסטיבל, שהיו למפגש ולהפגנה של שלום ומוסיקה.

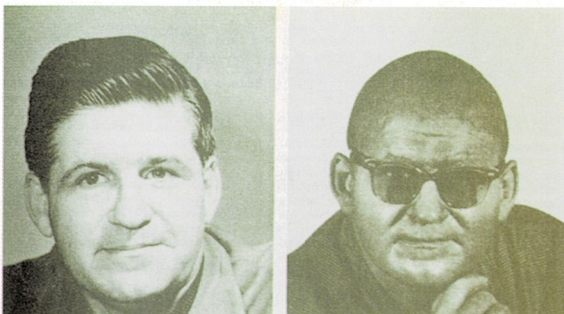
בעד זכויות הפרעל

החשמלאי לך ואלנסה, שהחל את עבודתו במספנות גדאנסק בפולין ב-1967, היה כעבור 13 שנים למנהיג תנועת **סולידריות**, שתרמה להתמוטטות הקומוניזם באירופה ועקב כך גם לסיומה של המלחמה הקרה. השביתה שהנהיג במספנות הביאה להחרפת היחסים בין הממשלה לבין האיגוד המקצועי ולהוצאת **סולידריות** אל מחוץ לחוק, וואלנסה הובא לווארשה ל"משא ומתן" במסגרת צווי חירום ומשטר צבאי שהכריז ראש הממשלה יארוזלסקי. ב-1983 הוענק לו פרס נובל לשלום, אבל רק ב-1989, כשאיבד הקומוניזם את אחיזתו, זכה ארגון **סולידריות** להכרה מחדשת. ב-1990 נבחר ואלנסה לנשיא פולין, וכיהן בתפקיד עד 1995.

למען השחורים

מרטין לותר קינג, הלוחם המפורסם ביותר למען השחורים בארצות-הברית, הוביל את המרד, שהציתה רוזה פארקס, אישה אמיצה מאטלנטה, כשסירבה לפנות את המקום בחלקו הקדמי של אוטובוס שיועד ללבנים בלבד. היא נעצרה, נקנסה ונאסרה. לותר קינג עמד בראש החרם של השחורים על האוטובוסים, שהונהגה בהם הפרדה גזעית, עד שבית המשפט העליון ביטל את ההפרדה בין לבנים לשחורים בתחבורה הציבורית. עד להירצחו באפריל 1968 לחם על שוויון זכויותיהם של השחורים.

העיתונאי והסופר ג'ון הווארד גריפין, שסייע לשחורים במאבקם, נישש בנובמבר 1959 לרופא בניו אורלינס וביקש ממנו אוקסוראלן – תרופה ההופכת את צבע העור לחום כהה עם חשיפתו לקרני השמש – וכך הפך מלבן לשחור. הוא הסתובב בקרב שחורים בלואיזיאנה, במיסיסיפי, באלבאמה ובג'ורג'יה, והעלה על הכתב את התרשמותו מיחסם של הלבנים אל השחורים. "רציתי לבחון אם אכן אנו שופטים אנשים כבני אדם, או שאנחנו מטילים אשמה על קבוצה שלמה", אמר גריפין כאשר פרסם את חוויותיו בלבו-שחור בספרו שחור כמנוי.

LIVE AID למען הרעבים

ב-13 ביולי 1985 התכנס בפילדלפיה קהל של 90 אלף איש למופע אמנים, שכל הכנסותיו היו קודש למען הרעבים באפריקה. ממש באותן שעות נערך באיצטדיון ומבלי שליד לונדון מופע של אמנים בריטיים למען אותה מטרה – ושני המופעים הועברו בשידור טלוויזיה חי. פול מקארטני, בוב דילן, טינה טרנר, סטינג, מאדונה, פיל קולנס, U2, קווין וכוכבי רוק אחרים תרמו את הופעתם. בזכות הקהל בשני האיצטדיונים, שנאמד ב-160 אלף איש, גויסו כ-50 מיליון דולר למען המטרה.

